



ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

Η ΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΣΤΟΝ ΠΛΑΤΩΝΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ

Ενότητα: 2^η

Ελένη Περδικούρη

Τμήμα Φιλοσοφίας

ΑΝΟΙΚΤΑ ακαδημαϊκά **ΠΠ**
μαθήματα

Πλάτων – Βιογραφία και έργα

- ❖ Γεννήθηκε τὸ 428/7 π. Χ. στην Αθήνα. Πέθανε τὸ 347 π.Χ.
- ❖ Πατέρας: Αρίστων, με καταγωγή ἀπὸ τὸν τελευταίον βασιλιά της Αθήνας.
- ❖ Μητέρα: Περικτιόνη. Ὁ παππὸς της, Κριτίας, καταγόταν ἀπὸ τὴν οἰκογένεια τοῦ Σόλωνα.
- ❖ Ἀδέλφια: Ἀδείμαντος, Γλαῦκων –οἱ δύο βασικοὶ συνομιλητὲς τοῦ Σωκράτη στην Πολιτεία.
- ❖ Ποτόνη -μητέρα τοῦ Σπεύσιππου, διαδόχου τοῦ Πλάτωνα στην Ἀκαδημία.
- ❖ Ἐτεροθαλὴς ἀδελφὸς (ἀπὸ τὸν Πυριλάμην, τὸν πατριὸν τοῦ): Ἀντιφὼν –ο ἀφηγητὴς τῆς συνομιλίας τοῦ Σωκράτη με τὸν Παρμενίδην στὸν ομώνυμον πλατωνικὸν διάλογον.
- ❖ Μεγάλωσε στην Αθήνα τοῦ Πελοποννησιακοῦ Πολέμου (431–404 π.Χ.).
- ❖ Καθοριστικὸν ρόλον στη διαμόρφωση τοῦ φιλοσοφικοῦ προβληματισμοῦ τοῦ ἔπαιξε ἡ ἀνάδειξη στην πολιτικὴ σκηνὴ τῆς Αθήνας, μετὰ τὸ θάνατον τοῦ Περικλή (430 π. Χ.), ἀρριβιστῶν καὶ δημαγωγῶν, που οδήγησε στην εμφάνιση συμβασιοκρατικῶν θεωριῶν καὶ ἠθικοῦ σχετικισμοῦ (βλ. Θουκυδίδου Ἱστορία V, 82, 4–7).

- ❖ Από τα 20 έως τα 28 του χρόνια ήταν μαθητής του Σωκράτη.
- ❖ Ίδρυσε την Ακαδημία περίπου το 387 π. Χ., επιστρέφοντας από τη Σικελία, σε ηλικία 40 χρονών. Είναι η πρώτη σχολή φιλοσοφίας, αλλά και το πρώτο Πανεπιστήμιο στην ιστορία της ανθρωπότητας. Σκοπός της διδασκαλίας της φιλοσοφίας είναι η διαμόρφωση νέων που θα μπορέσουν να διοικήσουν την πόλη με δικαιοσύνη. Αλλά στην Ακαδημία θεραπεύονται και άλλες επιστήμες: μαθηματικά, φυσικές επιστήμες, αστρονομία.
- ❖ Λιγότερο από 10 χρόνια μετά τον θάνατό του, το 338 π. Χ., η μάχη της Χαιρώνειας θα σημάνει το τέλος του ελληνικού κόσμου που γνώρισε ο Πλάτων.

Ο Πλάτων, ο [Πλωτίνος](#) και ο Επίκτητος είναι οι μόνοι αρχαίοι Έλληνες φιλόσοφοι των οποίων διαθέτουμε το συνολικό έργο.

Ο Πλάτων έγραψε φιλοσοφικούς διαλόγους. Χωρίζουμε συμβατικά το φιλοσοφικό του έργο σε τρεις περιόδους, τους πρώιμους, τους μέσους και τους ύστερους διαλόγους.

- ❖ Πρώιμοι διάλογοι: Ίππίας έλάσσων, Ίων, Λάχης, Χαρμίδης, Πρωταγόρας, Εύθύφρων, Ίππίας μείζων, Άπολογία Σωκράτους, Κρίτων.
- ❖ Μεταβατικοί: Γοργίας, Μένων, Ευθύδημος, Λύσις, Μενέξενος, Κρατύλος
- ❖ Μέσοι διάλογοι: Φαίδων, Συμπόσιο, Πολιτεία, Φαῖδρος, Θεαίτητος, Παρμενίδης, Σοφιστής.
- ❖ Ύστεροι διάλογοι: Πολιτικός, Τίμαιος, Κριτίας, Φίληβος, Νόμοι.

Ο Πλάτων είναι ο ιδρυτής της διαλεκτικής, της τέχνης «του να ερωτάς και να αποκρίνεσαι» (Κρατύλος, 390 c). Η διαλεκτική είναι ταυτόχρονα όργανο ανάλυσης της γνώσης και κριτικής της.

Εικόνες – Πηγές:

Υπερσυνδέσεις:

Πλωτίνος:

<http://plato.stanford.edu/entries/plotinus/>

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Πανεπιστήμιο Πατρών, Ελένη Περδικούρη, 2015. «Η γνώση και το πραγματικό στον Πλάτωνα και τον Αριστοτέλη». Έκδοση: 1.0. Πάτρα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:

<https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1869/>

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση.

Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».



[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

- Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:
- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Πατρών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «**Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση**» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

